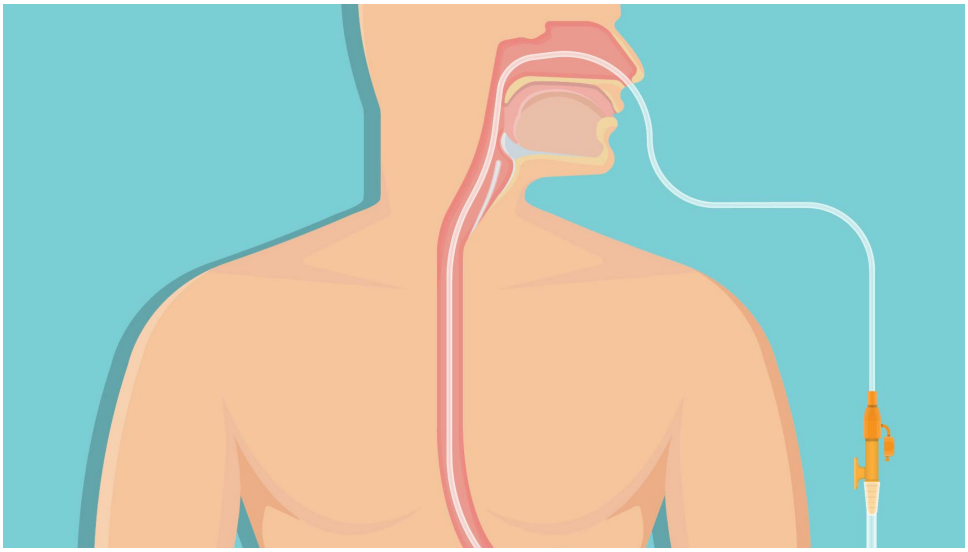
Praksisendring er nødvendig

Ukom

Praksisendring er nødvendig

Publisert 29. juni 2021

ISBN 978-82-8465-018-0

De siste 20 årene er det publisert rapporter (2), sikkerhetsmeldinger, (3, 4) prosedyrer og veiledere (5, 6, 8, 9, 12), samt vitenskapelige artikler (10, 11) som slår fast at auskultasjon ikke er en sikker måte å verifisere posisjonen av nasogastrisk ernæringssonde. Årsaken til at metoden ikke er anbefalt, er at sonden også kan avgi boblelyder dersom den ligger andre steder enn i magesekken, for eksempel i luftveier eller tynntarm. I vår undersøkelse er auskultasjonsmetoden den mest utbredte kontrollmetoden. Ukom mener at auskultasjonsmetoden ikke er trygg nok, og at den ikke bør benyttes for å kontrollere sondeplassering.

Røntgen er fortsatt «gullstandard» for å kontrollere riktig plassering av sonden, og blir ofte brukt hvis det er tvil om sonden ligger riktig plassert. Røntgen kan ikke alltid brukes fordi det medfører ulemper for pasienten i form av forflytning og strålebelastning. Litteratursøk i internasjonale retningslinjer og tidsskrifter, viser at pH-testing av gastrisk aspirat er en anbefalt (metode) å verifisere sondens plassering. En pH på 5 eller lavere er et tegn på at sonden ligger i magesekken. På våkne pasienter er pH av væsken i lungene normalt over 6. Ukom vurderer at pH-måling er en anerkjent metode. Helsepersonell bør i større grad bruke denne metoden ved kontroll av nasogastrisk ernæringssonde.

Selv om rett plassering av ernæringssonden er bekreftet like etter nedleggelsen, kan sonden forskyve seg underveis i behandlingen, for eksempel i forbindelse med stell eller forflytning. Det kan også skje at pasienten selv, ved et uhell, trekker i sonden. Ukom mener det er gode grunner for at helsepersonell bør kontrollere sondeplasseringen før hver bruk.

Det er et generelt krav at bruksanvisning og advarsler knyttet til bruk av medisinsk utstyr, skal følge med i pakningen. De ulike sondeleverandørene har ulike illustrasjoner og bruksanvisninger i sine pakninger. En av leverandørene vi kontaktet, har inntil nylig manglet tilstrekkelig bruksanvisning i pakningene. Dette er nå rettet opp. En annen leverandør mangler anbefaling om

pH-testing i pakningsinformasjonen. Ukom mener at pakningsvedleggene bør anbefale pH-testing og røntgen som kontroll av sondeplassering.

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924